

CO WARTO WIEDZIEĆ ZANIM PODEJMIESZ DECYZJĘ O ZMIANIE SZKOŁY?

Każdy z nas, chociaż raz w życiu miał problem lub wahanie w momencie podjęcia decyzji dotyczącej zmiany. Zmiana może dotyczyć np.; szkoły, pracy, miejsca zamieszkania itp. Podjęcie decyzji o zmianie wydaje się szczególnie trudne dla młodych osób, które nie mają dużego doświadczenia i nie wiedzą, co jest ważne w podejmowaniu decyzji. Dokonując zmiany pracy bierzemy pod uwagę takie czynniki jak: możliwości rozwoju zawodowego na danym stanowisku lub w firmie, wynagrodzenie za pracę, atmosferę panującą w pracy, czas dojazdu do pracy oraz czas świadczenia pracy, czasem też dodatki socjalne lub inne przywileje wynikające z pracy u danego pracodawcy. ***A co musi wiedzieć młody człowiek podejmujący decyzję dotyczącą zmiany szkoły? Jakie pytania powinien sobie stawiać i gdzie ma szukać na te pytania odpowiedzi?***

Kim jestem? Jaką jestem osobą? Jakie są cechy mojego charakteru?

Odpowiedź na to pytanie wydaje się czasem trudna a tak naprawdę wystarczy się trochę zastanowić. Wziąć do ręki kartkę wypisać na niej litery od A do Z jedna pod drugą i postarać się do każdej litery alfabetu dopisać określenie (cechę), które Twoim zdaniem pasuje do Ciebie. Jednocześnie ważne jest żeby użyć tylko pozytywnych określeń. Dlaczego tylko pozytywnych? Ponieważ pozytywne cechy charakteru są pożądane do wykonywania każdego zawodu, a w niektórych zawodach są bezwzględnie konieczne. Poznanie swoich cech charakteru jest ważne żeby zrozumieć, jaki jest Twój stosunek do samego siebie, do pracy, nauki, rówieśników. Cechy charakteru przejawiają się w Twoim zachowaniu, postępowaniu emocjach. Należy zaznaczyć, że cechy charakteru mogą ulec zmianie pod wpływem naszej pracy oraz wiedzy.

Warto też zwrócić uwagę na temperament, to ważny element naszej osobowości. Składa się z zespołu względnie stałych cech takich jak: „(...)Siła, pobudliwość, i szybkość reagowania, dotyczy głównie emocji i czynności ruchowych przejawiających się w różnych formach działania jednostki (m.in. w aktywności, podatności na zmęczenie, odporności na stres, stałości uczuć). Jest najbardziej biologiczną częścią osobowości człowieka”. A co za tym idzie jest to ten element osobowości, który różni nas od innych ludzi i nie ulega zmianie. Podstawowe cechy temperamentu takie jak: siła, pobudliwość czy równowaga mają duże znaczenie w wyborze przyszłego zawodu. Jedne osoby są zdolne do długotrwałej, jednostajnej pracy, inni szybko się niecierpliwiają, zniechęcają. Osoba, która cały czas lubi być w ruchu nie powinna wybierać ośmiogodzinnej pracy przy komputerze czy desce kreślarskiej. Osoby, które są spokojne, lubiące ciszę doskonale odnajdą się w zawodach bibliotekarki czy

w/w kreślarza. To, co jeszcze powinno wpływać na podjęcie decyzji o zmianie szkoły to na pewno posiadane zdolności **oraz stan zdrowia i rozwój fizyczny. Zdolności, umiejętności oraz stan zdrowia** składają się na możliwości każdego z nas. Dokonując wyboru dalszego kształcenia należy zastanowić się, jakich przedmiotów najchętniej się uczyć. Które przedmioty nie sprawiają mi kłopotów? Czy mam zdolności do nauki teoretycznej czy raczej powinienem wybrać szkołę zawodową ze względu na uzdolnienia praktyczne? Nie zawsze łatwo odpowiedzieć sobie samemu na te pytania. Warto porozmawiać o tym ze swoimi rodzicami, nauczycielami czy swoimi rówieśnikami, którzy obserwują was w szkole na lekcjach. W tej sytuacji każda informacja może okazać się cenna. Ważnym czynnikiem w podejmowaniu decyzji jest **stan zdrowia i rozwój fizyczny**. Należy sprawdzić, czy nasz ogólny stan zdrowia pozwala na wykonywanie wybranego konkretnego zawodu. Przykładem jest wada słuchu, która jest przeszkodą w wykonywaniu zawodu kierowcy lub alergia w zawodach wymagających kontaktu z chemikaliami, smarami, pyłami lub zwierzętami.

Zainteresowania to kolejny ważny element, który powinien być wzięty pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o zmianie szkoły. Czytając biografie znanych osób często można przeczytać, że ich zainteresowania dotyczące obecnie wykonywanego zawodu towarzyszą im już od dziecka. Co to są te zainteresowania? I skąd się biorą? Jedną z definicji opisujących zainteresowania jest definicja wskazująca różnice pomiędzy zainteresowaniami a zaciekawieniem.(...) "Zainteresowania są utrwaloną tj. pojawiającą się i ukierunkowaną jednolitą ciekawością. Tak, więc zaciekawienie stanowi podstawowy element struktury zainteresowań. Różnica między zainteresowaniami a zaciekawieniem to złożoność i trwałość zainteresowań". Wszystko zainteresowania, które przez wiele lat wykonujemy lub rozwijamy z przyjemnością w przyszłości mogą dalej być dla nas źródłem przyjemności w postaci wykonywanej pracy zawodowej. Sukcesy w nauce szkolnej, potem w pracy zawodowej zależą nie tylko od zdolności, ale również od zainteresowań, które są ważnym czynnikiem motywującym do pracy w przyszłym zawodzie. Zainteresowania pojawiają się już we wczesnym dzieciństwie na początku dotyczą one zainteresowań przestrzennych następnie koncentrują się na zainteresowaniach dotyczących mowy. Wraz z rozwojem dziecka ulegają one zmianie. W dużej mierze wpływ na zainteresowania dziecka ma dom rodzinny oraz środowisko, w którym żyje. Im bardziej środowisko jest wspierające i rozwijające tym zainteresowania są silniejsze i trwalsze. Rozwijanie własnych pasji jest kluczem do sukcesu w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru swojej przyszłości. Przecież już Konfucjusz żyjący 500 p.n.e. uznawany za największego chińskiego filozofa powiedział: "**Wybierz pracę, którą kochasz, a nie będziesz musiał pracować nawet przez jeden dzień w swoim życiu**". Wszystko, co sprawia nam przyjemność z podwójną siłą motywuj nas do działania. Warto poświęcić trochę czasu, żeby się sobie przyjrzeć i odpowiedzieć sobie na pytanie: Kim jestem? Ważne jest żeby zbierać informacje o sobie z różnych źródeł. Mogą to być rodzice, rodzeństwo, nauczyciele ze szkoły, Twój rówieśnicy. Możesz też skorzystać z wiedzy, jaką ma Doradca Zawodowy, który profesjonalnie pomoże Ci odkryć Twoje mocne i słabe strony. Doradca Zawodowy udziela pomocy w wyborze kierunku kształcenia w formie indywidualnych porad zawodowych uwzględniając możliwości psychofizyczne i sytuację życiową klientów, a także potrzeby i możliwości systemu edukacyjnego. Doradca pomaga nie tylko w wyborze zawodu i szkoły, ale także przy zmianie zawodu, wybraniu drugiego kierunku studiów czy poszukiwaniu pracy.

Oprócz wiedzy dotyczącej siebie samego należy zdobywać informację dotyczące zawodów. Każdy zawód ma swoją specyfikę i wymagania. Warto zapytać w rodzinie, jaki zawód wykonuje tata, mama a jaki zawód mają nasi bliscy krewni. Ile czasu zajęło im zdobycie wykonywanego zawodu? Jaką szkołę musieli skończyć, żeby swój zawód wykonywać? Na jakiej wyższej uczelni studiowali? Jakie musieli wykształcenie zdobyć, żeby teraz móc pracować w swoim zawodzie? Dodatkowo należy wziąć udział w "dniach otwartych" organizowanych przez szkoły, poczuć panujący w niej klimat, porozmawiać z nauczycielami i uczniami tej szkoły. Dowiedzieć się jak dużo uczniów po skończeniu danej szkoły zdaje maturę i jak dużo absolwentów danej szkoły dostaje się na studia. Ta informacja jest bardzo ważna, jeżeli chcesz w przyszłości studiować. Przed podjęciem decyzji o zmianie warto odwiedzić kilka szkół po to, aby móc porównać oferty zaproponowane przez szkoły i podjąć obiektywną decyzję opartą na własnych doświadczeniach oraz zdobytych osobiście informacjach. Nie sugeruj się opinią innych kolegów, koleżanek to przecież Ty tam będziesz się uczyć przez następne kilka lat.

Podjęcie decyzji dotyczącej wyboru nowej szkoły jest ważnym krokiem ku przyszłości w życiu młodego człowieka. Chce zwrócić uwagę na jeszcze jedną sprawę, która jest często pomijana. Żeby wiedzieć coś o sobie samym, trzeba wykonać trochę pracy. Nikt za Ciebie tego nie zrobi ani rodzice ani nauczyciele ani rówieśnicy. To Twoja przyszłość i Twoja decyzja dotycząca zmiany. Bycie aktywnym i poszukującym informacji to już jest Zmiana przez duże Z. Jeżeli przeczytałeś ten artykuł do końca to znaczy, że aktywnie poszukujesz informacji. Dziękuję, że poświęciłeś mi swój czas. Szukaj dalej:) **P O W O D Z E N I A**

Przygotowała:
Psycholog/Doradca Zawodowy – mgr Małgorzata Kępka

Źródła:

J. Strelau, Temperament i inteligencja, [w:]

Psychologia Ogólna, red. T. Tomaszewski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.

K. Druczak, Jak Pomóc Rozwijać Skrzydła?, Broszura dla rodziców uczniów. Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

www.nauki-spoeczne.net

Korekta i formatowanie Lidia Wielądek